



پوهنتون كاردان
KARDAN UNIVERSITY

سیرت نبی علیه السلام

سمسټر: دوم

درس: چهارم

استاذ: حامد مصباح

- میثاق همبستگی اسلامی
- پیمان با یهود

- مرور مختصر به در گذشته
- واقعات بعدی بیعت عقبه
- هجرت به مدینه
- هجرت پیامبر [?]
- پیمان برادری میان مسلمانان
- میثاق های همبستگی





مرور مختصر به درس گذشته

• از بعثت تا هجرت

- کیفیت بعثت در غار حراء
- ✓ جبرئیل امین وحی
- ✓ فترت وحی
- ✓ انواع گوناگون وحی
- سه سال دعوت پنهانی

• دعوت علنی

- ✓ نخستین فرمان انذار جمعی
- ✓ دعوت خویشاوندان
- ✓ بر فراز کوه صفا
- ✓ نخستین رایزنی قریش برای مبارزه با آئین جدید

• جبهه گیری مخالفان دعوت

- ✓ شیوه های گوناگون کارشکنی
- ✓ برخورد مشرکان با رسول خدا
- ✓ تهدید ابوطالب از سوی سران قریش

• هجرت به حبشه و پیامدهای آن

- ✓ هجرت اول به حبشه
- ✓ هجرت دوم به حبشه
- ✓ اسلام آوردن حمزه
- ✓ مسلمان شدن عمر بن خطاب

• تحریم اقتصادی – اجتماعی

- ✓ سه سال در شعب ابی یطالب

✓ آخرین مراجعه قریشیان به ابوطالب

- عام الحزن
- گسترش دعوت اسلام در بیرون مکه

- ✓ رسول اکرم ج در طائف
- ✓ عرضه اسلام بر قبائل و افراد
- ازدواج رسول خدا با عایشه
- اسراء و معراج
- بیعت های پیش از هجرت
- ✓ بیعت عقبه اولی
- ✓ بیعت عقبه ثانیه



نتایج متوقع از درس

- بعد از تدریس این مواردیکه در فهرست ذکر شد، محصل از واقعات عمده ای از زندگی مکی حضرت رسول اکرم علیه السلام آگاه خواهند شد.



واقعات بعدی بیعت عقبه

- افشای پیمان عقبه
- آمادگی انصار برای جنگ با قریش
- شکایت سران قریش به بزرگان یثرب





پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

هجرت به مدینه

هجرت برای مسلمانان مفهومی جز این نداشت که فرد می بایست منافع مادی و اموال و خانه و کاشانه اش را رها می کرد و چه بسا جانش را از دست می داد! همچنین این امکان وجود داشت که مهاجر، در مسیر راه از بین برود و نابود شود.

• پیشگامان هجرت

• ابوسلمه و أم سلمه رضي الله عنهما، صهیب [؟]، عمر بن خطاب [؟] و عیاش بن ابي ربيعه [؟]

• اجتماع قریش در دارالندوه



هجرت پیامبر [?]

• محاصره منزل پیامبر [?]

• در غار ثور

• ورود به قباء

• روز دوشنبه 8 ربیع الاول سال چهاردهم بعثت و اولین سال هجرت برابر با 23 سپتامبر سال 622 میلادی رسول خدا [?] در قباء فرود آمد.

• ورود پیامبر [?] به مدینه

• رسول اکرم [?] پس از اقامه نماز جمعه وارد مدینه شد. از آن روز به بعد نام یثرب، به مدینه الرسول تغییر یافت و پس از آن به مدینه که در واقع نام اختصاری مدینه

الرسول است.



ساختن مسجدالنبی

- اولین اقدام رسول خدا ﷺ پس از ورود به مدینه، ساختن مسجد نبوی بود. این مسجد، همان جایی ساخته شد که شتر پیامبر ﷺ خوابیده بود. مالک این زمین دو بچه یتیم بودند که زمین از آنها خریداری شد و در ساختن آن پیامبر ﷺ شخصاً کار می کرد و در حالی که خشت می آورد، با خود زمزمه می فرمود:

اللهم لا عيش إلا عيش الآخرة فاغفر للأنصار و المهاجرة

یعنی: «پروردگارا! زندگی جز زندگی آخرت نیست. پس انصار و مهاجرین را بیامرزش».



پیمان برادری میان مسلمانان

• رسول خدا ﷺ همزمان با ساخت مسجد که مرکز تجمع و دوستی مسلمانان بود، ابتکار دیگری نیز نمود که یکی از باشکوه ترین گزارشهای تاریخ به حساب می آید و آن، پیمان برادری، میان مهاجرین و انصار بود.

• مفهوم این برادری چنانکه محمد غزالی نوشته، این بود که: تعصبات جاهلیت از بین برود و مسلمان، فقط به خاطر خدا و اسلام خشم و غیرتش را به کار گیرد و امتیازات نسب و رنگ و نژاد نابود گردد و تنها جوانمردی و تقوا، معیار برتری قرار گیرد.

• این پیمان، صرفاً يك قانون تاثیرگذار بر روند اجتماع نبود؛ بلکه این پیمان، چنان عواطف و احساسات مسلمانان را عمیقاً برانگیخته بود که در برابر آن از همه چیز خودشان صرف نظر می کردند و در نتیجه همین اقدام بی نظیر پیامبر ﷺ بود که جامعه نوپای مدینه

به جامعه بی نظیری تبدیل گردید.



میثاق های همبستگی

میثاق همبستگی اسلامی

تفرقه در میان آنها برآید.

5. همه باید در برابر چنین فردی، همدست باشند؛ هر چند وی، فرزند یکی از خودشان باشد.

6. هیچ مؤمنی حق ندارد مؤمن دیگری را به خاطر کافری بکشد.

7. هرگز کافری را علیه مؤمنی یاری ندهند.

8. عهد و پیمان خدا یکی است و پایین ترین فرد مسلمانان، می تواند کسی دیگر را پناه دهد.

9. هر یهودی ای که از ما پیروی کند، قطعاً از یاری و همدردی ما بهره مند خواهد شد و در جامعه ما مورد ستم قرار نخواهد گرفت و نباید بر ضد یهودیان تابع، همدست

1. اینها، يك امت مستقل و جدا از سایر مردمان هستند.

2. مهاجران قریشی، طبق روال گذشته، در پرداخت دیه و تضامن قبلیگی با هم شریکند و با رعایت نیکی و عدالت در میان مؤمنان فدیة اسیرانشان را می پردازند و انصار ساکن یثرب در پرداخت دیه، تضامن و تشارك قبیلہ ای دارند و باید به نیکی و عدالت در میان مومنان، فدیة اسیرانشان را بپردازند.

3. مؤمنان نباید شخص نیازمند را که توان پرداخت فدیة را ندارد، به حال خودش واگذارند؛ بلکه باید با او در پرداخت فدیة و خوبیها همکاری نمایند.

4. مؤمنان پر هیز کار باید، علیه کسی باشند که از میان آنان به سرکشی برخیزد و یا در صدد ظلم و طغیان و اختلاف و





ادامه...

10. صلح مؤمنان، یکی بیش نیست؛ لذا هیچ مؤمنی دیه رضایت دهد.

بدون اطلاع و موافقت سایرین، نمی تواند در میدان 14. مؤمنان، همگی، علیه او هستند و برایشان نبرد در راه خدا، صلح و سازش کند مگر به چیزی جز قیام علیه قاتل، روا نیست. تساوی و عدالت در میان مسلمانان.

15. برای هیچ مؤمنی حلال نیست که بدعتگذاری

11. مؤمنان در راه خدا مسئول و ضامن خونهای را یاری یا پناه دهد و بدانید که هرکس، چنین فردی را یاری رساند یا مأوا دهد، لعنت و غضب خداوند یکدیگرند.

12. هیچکس حق ندارد مشرکی یا مالی از قریش در روز قیامت بر او خواهد بود و از او هیچ را در پناه خود بگیرد و از تسلط مؤمنان بر آن عوض و فدیة ای پذیرفته نخواهد شد.

16. هرگاه و در هر مورد که بین شما اختلاف جلوگیری کند.

13. هرکس، مؤمنی را بناحق و بی گناه بکشد، در بوجود آمد، مرجع حل آن اختلاف، خداوند و مقابل باید کشته شود یا اینکه ولی مقتول با گرفتن محمد [?] خواهند بود.



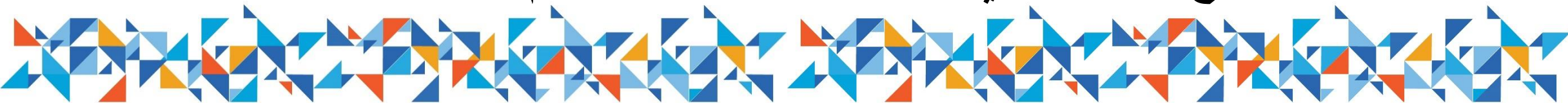
(ادامه از گذشته)

پیمان با یهود

مواد این عهدنامه ، عبارت بود از:

1. یهود بني عوف با مؤمنان هم پیمان هستند با این تفاوت که یهودیان بر دین خودشان و مسلمانان نیز بر دین خودشان می باشند؛ این حکم، شامل همه اعم از خودشان و بردگانشان می شود و یهودیان دیگر را هم در بر می گیرد.
2. یهودیان، عهده دار هزینه های خودشان هستند و مسلمانان نیز هزینه های خودشان را بر عهد دارند.
3. میان هم پیمانان، پیمان یاری است تا در برابر کسی که به جنگ هر يك از طرفین برخیزد، دیگری به یاریش بشتابد.
4. باید همراهی و خیرخواهی، روابط مسلمانان و یهودیان را تشکیل دهد و همواره باید به جای بدی و گناه، نیکوکاری باشد.
5. هر يك از طرفین، مسئول کارهای خودش هست و گناه کسی، بر هم پیمانانش نیست.

6. همه باید یار و مددکار مظلومان باشند.
7. یهودیان باید در جنگها، با مؤمنان متحد و متفق باشند.
8. بر اساس این قرارداد، شهر یثرب، حرم است و حرمتش باید رعایت شود.
9. اگر میان طرفین این عهد نامه، مشاجره یا نزاعی روی دهد که نگران کننده باشد، مرجع حل اختلاف، خداوند و رسول خدا [ﷺ] خواهند بود.
10. به قریش و یاورانش نباید، امان داده شود.
11. هم پیمانان این قرارداد، در دفاع از شهر یثرب باید یار و مددکار یکدیگر باشند و هر گروهی، مسئول حراست از ناحیه ای است که از سوی آن، مورد حمله قرار بگیرد.
12. این عهدنامه، مانع از دستگیری و مجازات ستمگر یا مجرم، نیست.





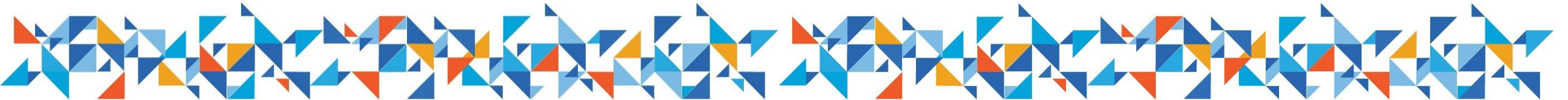
پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

درس و عبرت تبصره در رابطه به درس



منابع مضمون

- 1. سيرة ابن هشام، لابن هشام.
- 2. السيرة النبوية، للشيخ ابو الحسن الندوي.
- 3. السيرة النبوية، دروس و عبر، شيخ مصطفى السباعي.
- 4. السيرة النبوية، عرض وقائع وتحليل أحداث، شيخ علي محمد الصلابي.
- 5. فقه السيرة، شيخ رمضان البوطي.
- 6. تاريخ الخلفاء للإمام السيوطي.
- 7. التاريخ الإسلامي لإبراهيم الشريقي.
- 8. كتب التاريخ الإسلامي، للشيخ علي محمد الصلابي .





پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

تشکر